

D'ací i d'allà

Anant d'ací, d'allà cercant notícies destacables, et trobes invariablement amb les referents a la crisi de govern. Ja quasi no és notícia però diguem-ne unes quantes coses. Després de la remodelació de la primavera proppassada i la discussió de la moció de censura ja es comença a parlar de crisi de govern. Com deia un polític català, quan es parla molt de crisi, arriba que es fa necessària. I aquí som. S'ha aplaçat per després de les vacances, però sembla que aviat hi hauria nou govern. Llegim tot el que s'ha parlat, dit i assegurat en aquests mesos anteriors, excepte l'agost que tots els polítics, o quasi tots, han fet les vacances «reglamentàries».

Que si pactes amb els socialistes, potser amb Minoria Catalana, segurament amb Coalició Democràtica...

Tot aquest anar i venir polític ha generat frases, naturalment interessades, que no tenen desperdici. Algunes d'elles:

«El acuerdo C i U y U.C.D. sería una matrimonio de conveniencia. Miguel Roca, el príncipe azul». Gutiérrez Díaz. P.S.U.C.

«U.C.D. debe gobernar hasta 1983, pero no Suárez». F. González. P.S.O.E.

«Si tenemos un ministro de C i U en el Gobierno, Cantabria y Andalucía hablarán catalán».

«Sres. del Ejército, detrás del nacionalismo siempre hay separatismo.» Alfonso Guerra.

«Hay temas que requieren un nivel de entendimiento con los partidos de la izquierda». F. Fernández Ordóñez. U.C.D.

«El posible pacto con los nacionalistas catalanes puede desembarcar en una serie de concesiones autonómicas que no están en consonancia con la política autonómica general». F. González.

El tema dóna per molt més, però deixem-ho. El resum és que sembla que hi hauria pacte sense entrar al Govern amb Minoria Catalana, el P.S.O.E. ha dit no, i Coalició Democràtica no s'ha consultat. Total que tot seguirà com abans en el polític, però s'han perdut altres mesos i la situació del país segueix empitjorant. Alxò sí, el programa, un altre, del nou Govern serà «muy duro y muy exigente, para abordar los grandes problemas del país». Si fos veritat...

Acabades de redactar aquestes lletres, 8 de setembre, al capvespre, surt la llista del nou Govern.

Referent a aquest fet fem nostres les paraules del final de l'editorial de «La Vanguardia». «El escepticismo general, por no decir el

franco pesimismo, no será fácil de vencer. No bastarán las palabras ni la enunciación de propósitos, ni siquiera las votaciones de confianza. Sólo los hechos convencerán a quienes no entienden por qué las decisiones de hoy no se tomaron ayer y por qué los hombres de un mismo partido serán capaces de resolver mañana lo que no resolvieron hasta ahora».

El túnel més llarg d'Europa s'acaba d'inaugurar. Forada els Alps des de Goschenen a Airolo. Té prop de disset quilòmetres de llarg i ha costat 30.450 milions de pessetes. Onze anys han estat necessaris per la seva construcció. En el treball hi moriren dinou treballadors.

El Rei, en les seves vacances a Mallorca va telefonar al «Diario de Mallorca», donant-se a conèixer: Sóc el Rei. El telefonista, Artur Valero, creient que era un bromista li contestà: «Y yo, Napoleón» i penjà. Pocs dies després el Rei va enviar una carta molt afectuosa al telefonista i un retrat seu amb la següent dedicatòria: «A Napoleón Valero».

De «La Vanguardia»

«En la barriada malagueña de El Polo, un niño fue bautizado con aguarrás. El sacerdote fue a una alacena para sacar la botella de agua bendita, pero cogió una de aguarrás cuya existencia desconocía y con ella mojó la cabeza del neófito, causándoles lesiones en el cuero cabelludo y una oreja».

De «La Vanguardia»

Després d'uns dies d'expectació i incertesa en llegir el rètol de la font del Rector sobre la contaminació de l'aigua i fets altres anàlisis, ens alegrem que hagi resultat novament potable. El que ens angoixa ara és que quasi no raja; resignats com estem sols posem l'esperança en la pluja.

S'inaugurà per la Festa Major el nou dispensari. Fa goig de veure, doncs creiem que és una millora molt bona. Ara cal que funcioni, doncs han passat més de 30 dies i no es sap res més. Clar que les vacances...

És una realitat el Centre Habilitat de Batxillerat i de Formació Professional de 1.º Grau. Es treballa de ferm per poguer començar a primers d'octubre. És una gran millora que cal valorar molt pel que representa per nosaltres i els pobles veïns.

J. Ciurans

Avui parlarem de l'ortografia de la ç (ce trencada). Aquesta lletra, que té el so de s sorda davant a, o i u, s'ha d'usar:

a) En els adjectius d'una sola terminació acabats en aquell so. Ex.: **atroç**, **audaç**, **capaç**, **feliç**, **precoç**, **veloç**, etc.

b) Els derivats acabats en **ment** corresponents als adjectius precitats: **audaçment**, **feliçment**, etc.

c) Els derivats en **ança** i en **ença**. Ex.: **esperança** (d'esperar); **prometença** (de prometre); **naixença** (de néixer); **tardança** (de tardar); **enyorança** (d'enyorar); **creixença** (de créixer); **cobrança** (de cobrar); **criança** (de criar); **fiança** (de fiar); **flairança** (de flairar); **temença** (de témer); **frisança** (de frisar); **lliurança** (de lliurar); **semblança** (de semblar); **venjança** (de venjar); **cobejança** (de cobejar); **confiança** (de confiar); **ordenança** (d'ordenar); **concordança** (de concordar); **descurança** (de descurar); **emparança** (d'emparar); **recordança** (de recordar); **perseverança** (de perseverar); **coneixença** (de conèixer); **sofrença** (de sofrir); **compareixença** (de compareixer); **reconeixença** (de reconèixer); etc. En canvi, escriurem **dansa**, **pensa**, **densa**, **mansa**, **nansa**, **tensa**, etc. perquè no són derivats.

d) En els mots de la mateixa família, d'altres on s'escriu c davant e i i. Ex.: **dolç**, **dolça**, **dolçor** (en la mateixa família dolcesa, endolcir); **plaça** (places); **venço**, **venç**, **vençut** (vèncer, vència); **comerç** (comerciant); **caça**, **caçar** (cacera); **dreçar** (drecera); **França** (francès); **força**, **forçut** (forcejar); **balanç**, **balança** (balancejar); etc. Destaquem: **arboç**, **avanç**, **braç**, **calç**, **calçat**, **calçotets**, **cançó**, **capçal**, **erçó**, **escorç**, **estruç**, **façana**, **falç**, **glaç**, **jaç**, **llaç**, **llançar**, **llençar**, **llençol**, **lliçó**, **lluç**, **pedaç**, **plançó**, **Provença**, **solaç**, etc.

Finalment, cal tenir present que no s'escriuen amb **ce trencada** els noms derivats amb els sufixos **as**, **assa**, **is**, **issa**, **ús**, **ussa**, **dis**, **dissa**. Ex.: **canemàs** (de canem); **capatàs** (de cap); **cuirassa** (de cuir); **pinassa** (de pi); **terrisa** (de terra); **pallús** (de palla); **gentussa** (de gent); **batussa** (de batre); **enyoradís** (d'enyorar); **enamoradís** (d'enamorar); **degotís** (de degotejar); **corredissa** (de córrer); **canyís** (de canya); **passadís** (de passar); **trencadissa** (de trencar); **esmunyadís** (d'esmunyir); **udolissa** (d'udol); **vidassa** (de vida); **barcassa** (de barca); **clamadissa** (de clam); **encomanadís** (d'encomanar); **fillassa** (de fill); **grandàs** (de gran), etc.

Fins el número que ve, si a Déu plau.

M.